

PONT. morabilibus; Privilegiis quoque, Exemptionibus, Indultis, et Litteris Apostolicis, cuilibet præmissorum quomodolibet in contrarium concessis, ac pluries confirmatis, et innovatis: Quibus omnibus et singulis, quatenus opus sit, expressè derogamus, aliisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Dat. die Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub
29. Julii Annulo Piscatoris die xxix. Julii MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno XII.
1752.

D. Card. Passioneus.

APPENDIX

AD TOMUM III.

BULLARII

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI D.

BENEDICTI PAPÆ XIV.

NUM. I.

ALLOCUTIO

*Habita in Consistorio Secreto Feria Secunda
die 21. Aprilis 1749.*

Super honorifico FIDELISSIMI Titulo JOANNI
V. Portugalliæ, et Algarbiorum Regi, ejus-
que Successoribus, a Sanctitate Sua collato. *Vide Vol.
7. pag. 5.*

VENERABILES FRATRES.

CONSENTANEUM planè, immò et necessarium arbitramur declarare Vobis quemadmodum in præsentia declaramus, Carissimo in Christo Filio Nostro JOANNI Portugalliæ et Algarbiorum Regi, ejusque Successoribus, collatum a Nobis fuisse perhonorificum FIDELISSIMI Titulum, qui merito quidem ipsi tribuendus videbatur. Etenim toto vitæ suæ cursu præclarissima gessit,

N. I. ut Catholicæ Religionis gloria, et hujus Sanctæ Sedis dignitas magis amplificaretur. Dubitandum quoque non est, Successores ipsius hoc honoris Titulo inflammandos esse vehementer, et maximo studio excitandos, ut propositum ante oculos exemplum pari virtute æmulentur.

Procul dubio non ignoratis, ineunte Sæculo duodecimo, Mauris e Portugalliæ Regno depulsi, illos statim Reges omnem operam contulisse, ut Catholicam Religionem in sua Ditione illibatam tuerentur; et cum deinde plures Asiæ, Africæ, Indiarumque, et Americæ populos in suam potestatem redeissent, barbaras gentes sanctissimæ Religionis mysteriis imbuendas curasse, accitis peritissimis Ministris, qui recen-tem Domini Vineam diligenter excolerent. Inter eos recensendus est S. Franciscus Xaverius, qui Joannis III. Portugalliæ Regis præsidio ac tutela, uberrimos totoque Orbe celeberrimos fructus in illis Regionibus collegit, uti non solum auctoritate Scriptorum, sed ipsius S. Francisci ad Joannem Regem epistolis planè comprobatur; ex quibus etiam clarè deprehenditur, magna cum gloria, Fideique incremento, iis omnibus Virum Apostolicum satisfecisse, quæ a Paulo III. Prædecessore nostro illi præscripta, ac demandata fuerant.

Sebastianus Rex, de cujus laudibus nulla unquam ætas conticescet, circa dimidium Sæculi decimi sexti Portugalliæ Regnum administrandum suscepit. Ille singulari virtute præditus, potentissimo exercitu comparato, mare transmisit, Mauris bellum indixit, cum quibus fortissimè decertans, honestissima morte gloriam adeptus est immortalem.

Si quis autem amplissimas victorias, quas Portugalliæ Reges in remotissimis etiam partibus Africæ consecuti sunt, admirari cupiat, in Apostolicis Litteris Pii IV. Prædecessoris nostri, quæ in Ecclesiæ Annalibus referuntur, descriptas legere poterit. Ex illis quoque percipiet, innumerabilem penè Indorum multitudinem

N. I. armis subactam, eo fructu cumulatam fuisse, ut Christianam Fidem agnoscerent, et amplecterentur. Insuper ex Apostolico Brevi ejusdem Pontificis ad ipsum Regem Sebastianum intelligimus, tantam in bellis suscipiendis, victoriisque referendis virtutem eum Regem divinitus obtinuisse, ut cæteros omnes Majores suos gloriæ magnitudine facile exæquarit. Quamobrem Sanctus Pius V. Prædecessor noster (uti sincera quædam monumenta testantur) potestatem fecit eidem Sebastiano Regi eum honoris Titulum seligendi, quem magis expeteret; se paratum esse declarans, ipsius voluntati morem gerere, ut debitam videlicet rebus præclarissimè gestis mercedem impertiret. His respondit Sebastianus Rex, se nihil magis optare, quam ut Filii nomen ac titulum, erga Romanum Pontificem obsequentissimi, palam ostenderet, ac probaret; resque propterea infecta remansit.

Idem procul dubio nunc etiam contigisset, si exemplo Sancti Pii V. Prædecessoris nostri inhærentes, Carissimo in Christo Filio Nostro JOANNI Portugalliæ, et Algarbiorum Regi honoris Titulum, quem vellet, eligendi potestatem fecissemus. Quapropter præteritarum rerum experientia edocti, ne ullum impedimentum objiceretur, voluntate nostra, ipso Rege inconsulto, perhonorificum FIDELISSIMI Titulum Nos ipsi excogitavimus, quem eidem Regi, ejusque in Regno successoribus, ut jam superius indicavimus, elargiti sumus.

Porrò, quàm præclara sint hujus Regis in Christianam Rempublicam merita, satis superque testantur Apostolicæ Litteræ Clementis XI. Prædecessoris nostri, quas duo volumina in lucem edita complectuntur.

Siquidem, ut ejusdem Pontificis voluntati, et consiliis obsecundaret, plurimas in subsidium naves suppeditavit, quo tempore Turcarum Tyrannus Insulæ Coreyrensi cum validissimo exercitu imminens, non solum Venetorum Rei-

N. I. publicæ, sed universæ quoque Italiæ, et huic Urbi, quæ totius Christianæ Religionis caput est, perniciem, et calamitatem minabatur.

Nos ipsi jure, ac merito testari possumus, et revera testamur, eundem Regem suam nunquam operam a Nobis desiderari passum esse, ubi res fuit vel de retinenda, augendaque Religione, vel de hujus Sanctæ Sedis dignitate tuenda. Insuper Nobis Pontificatum gerentibus, nonnullos Episcopatus fundavit in remotissimis Dominii sui partibus, ubi solum Infideles versabantur, videlicet, ut Christiana Fides ibidem propagaretur. Omitemus hic verba facere de maximis, ac planè Regiis sumptibus, qui ab ipso fiunt, ut Ministris ad obeundas sacras Missiones necessaria suppeditentur. Taciti tamen præterire non debemus victorias, quas recenter in Asia comparavit, et novas, quas suscepit expeditiones; et hujusmodi profecto bella libenter cum illis comparabimus, quæ Gennadius Patricius, et Exarchus Africa feliciter gessit, et eadem prorsus affirmabimus, quæ de illis S. Gregorius Prædecessor noster ad ipsum Gennadium scripsit his verbis: *Ubi*

Lib. 1. *enim meritorum vestrorum loquax non discurrit*
 indict. 9. *opinio? Quæ et bella Vos frequenter appetere,*
 epist. 75. *non desiderio fundendi sanguinis, sed dilatandæ*
 tom. 2. *causa Reipublicæ, in qua Deum coli conspici-*
 Oper. edit. *mus, loquitur; quatenus Christi nomen per sub-*
 Paris. *ditas gentes Fidei prædicatione circumquaque*
 1705. pag. *discurrat. Ejusdem Sancti Pontificis verbis pro-*
 560. *sequemur: Plurima pro pascendis ovibus Beati*
Petri Apostolorum Principis utilitatibus Excel-
lentiam vestram præstitisse didicimus. Orationem
tandem nostram absolvemus, quemadmodum
et Sanctus Gregorius epistolam absolvit suam:
Persolventes paternæ charitatis alloquium, peti-
mus Dominum, Salvatoremque nostrum, qui
Eminentiam vestram pro solatio Sanctæ Reipub-
licæ misericorditer protegat, et ad dilatandum
per finitimas gentes nomen ejus magis magisque
brachii sui firmitate confortet.

Habetis, Venerabiles Fratres, quæ a Nobis peracta sunt, quæque Nos ad ea peragenda impulerunt.

NUM. II.

N. II.

LETTERA CIRCOLARE

A tutti i Patriarchi, Arcivescovi, e Vescovi sopra la preparazione all' Anno Santo.

Hanc superius Vol. VII. pag. 301. latinè editam placuit etiam Italico Sermone hic inserere, prout ad Episcopos per Italiam transmissa fuit.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Frater.

LA nostra Costituzione, nella quale abbiamo intimato ai fedeli di Cristo la Solennità dell' Anno Santo, contiene un' invito per un divoto Pellegrinaggio: che è un' opera additata da Dio nel Testamento vecchio, praticata e frequentata nei primi secoli della Chiesa rispetto ai Luoghi Santi di Gerusalemme, usitata in ogni tempo con molta frequenza anche dai Rè e Monarchi in ordine ai Luoghi Santi di questa nostra Città di Roma, e particolarmente ai Sepolcri de' Santi Apostoli; opera finalmente, che impugnata dagli Eretici, è stata con molta ragione ed energia sostenuta e difesa dai nostri Controversisti, e che ben diretta e governata dai Prelati di Santa Chiesa, può servire, e serve di edificazione a tutti quelli, che non animo pacato la considerano nel suo vero stato, e ne' veri limiti, ne' quali deve esser ristretta.